

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

21.08.2019

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

§ 89

12.6.2019

Asianro 651/05.04.00/2019

§ 112**Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen lausunto Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuosille 2020 - 2022****Päätöshistoria**

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 12.6.2019 89 §

Tulosityksikön johtaja Katarina Leino 27.5.2019:

Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä pyytää 16.5.2019 saapuneella kirjeellä jäsenkunnilta lausuntoja kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuodelle 2020. Lausuntoja pyydetään 2.9.2019 mennessä.

KTO- kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen lausuntopyynnössä todetaan, että sote-lakien voimaantulon jäädessä kesken myös sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita koskeva lainsäädäntö ei edennyt. Sisältölainsäädännöstä merkittäviä keskeneräiseksi jääneitä lakeja olivat mm. asiakas- ja potilaslaki, johon sisältyy IMO eli itsemääräämisoikeutta koskeva lainsäädäntö, VALAS eli vammaispalvelulaki ja palvelutuottajalaki. Laki kehitysvammaisten erityishuollosta pysyy edelleen voimassa ja KTO tuottaa palvelut tämän lain nojalla. Henkilöt, joilla on kehitysvamma, tarvitsevat paljon apua ja tukea päätöksenteossa ja palvelujärjestelmän jäsentämisessä. Toimintaympäristön muutoksessa ja sisältölakien muuttuessa tämä tulee ottaa huomioon.

KTO on kehittänyt toimintaansa kehitysvammaisille suunnatuissa palveluissa. Kuntoutuskeskus ja asiantuntijapalveluyksikkö ovat keskittäneet toimintansa paljon apua ja tukea tarvitsevien kehitysvammaisten ja muiden neuropsykiatristen asiakkaiden tutkimukseen ja kuntoutukseen sekä elämänkriisien hoitoon. Kuntoutuskeskuksessa on ympärivuorokautisia asiakaspaikkoja 72. Asiantuntijapalveluissa on tällä hetkellä 17 työntekijää. Asiantuntijat ottavat asiakkaita vastaan sekä Paimion yksikössä, että jalkautuvat asiakkaan lähiympäristöön.

Avohuollon palveluna KTO tarjoaa työllistymistä- ja osallisuutta edistävää toimintaa sekä monimuotoisia ja vaativia asumispalveluja. Osallisuutta tukevalle toiminnalle on uudet tilat Turussa Saippuacenteristä.

Asumispalveluyksiköjä KTO:lla on 17. Kemiönsaaren asumisyksikkö on aloittanut toimintansa toukokuussa 2019. Yksikkö on tarkoitettu hoidollisille asiakkaille.

Loimaan alueella sijaitseva autismikirjon asiakkaisiin erikoistunut asumisyksikkö, Hanhenpuisto, on siirtynyt sisäilmaongelmien vuoksi Alastarolle

Ahoskodin tiloihin. Tilat mahdollistavat asiakasmäärän kasvun neljällä asiakkaalla. ARA:n kanssa on aloitettu neuvottelut 12-paikkaisen uuden asumisyksikön tilojen suunnittelusta Loimaalle. Vuoden 2020 aikana Sauvoon valmistuu erityisen haastaville asiakkaille 12-paikkainen uusi asumisyksikkö ARA:n investointina.

KTO- kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen lausuntopyynnössä tuodaan esille, että kuntayhtymän talous on tasapainossa. Toiminnallistaloudellinen vastuullisuus suhteessa jäsenkuntiin on toimintaa ohjaava periaate. Palvelujen laadun kehittämistä tehdään SHQS-laatu järjestelmään pohjautuen.

Jäsenkuntien linjauksia KTO pyytää lausunnossaan seuraavissa kysymyksissä: Kehitysvammaisten lasten pienryhmäkodin ja tilapäishoidon tarve, tarve jalkautuville palveluille, täydennyskoulutukset, maksusitoumuskäytännöt terveydentilaan liittyvissä tutkimuksissa, asumispalvelun tuotantoon liittyvät linjaukset sekä tuettujen oppisopimusten totuttaminen yhdessä erityisoppilaitosten kanssa.

Raision kaupunki toteaa lausuntonaan Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen osalta seuraavaa:

Raision ja Ruskon Yhteistoiminta-alueella kehitysvammahuollon palveluihin ei ole suunnitelmakaudella 2020 tulossa olennaisia muutoksia. Tavoitteena ovat asiakaslähtöiset ja laadukkaat palvelut kehitysvammaisille henkilöille ja että palvelut tukevat kehitysvammaisten henkilöiden omista valinnoista lähtevää elämää heidän omissa lähiyhteisöissään. Henkilöille, joilla on kehitysvamma, pyritään luomaan riittävä palvelu- ja tukiverkosto ensisijaisesti yhteistoiminta-alueen omina palveluina. Kehitysvammaisten henkilöiden laitosasuminen on purettu yhteistoiminta-alueella.

Omia tuotettuja palveluja Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen kehitysvammahuollossa ovat varhaiskuntoutus, perhetyö, työ- ja päivätoiminta, autettu-, ohjattu- ja tuettu asuminen sekä toimeksiantosopimussuhteinen perhehoito sekä koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta ja loma-ajanhoito vanhempien työssäolon aikana. Yhteistoiminta-alueella toimii myös kehitysneuvola.

Kehitysvammaiset, joiden toimintakykyä vastaavia tarpeita ei ole voitu järjestää omissa palveluissa, on palveluita ostettu niiltä yksityisen sektorin toimijoilta, joilla on erityisosaamista kyseisestä asiasta.

KTO tuki- ja osaamiskeskukselta ostetaan seuraavia palveluita:

- ohjattua asumista yhdelle raisiolaiselle asiakkaalle
- autettua asumista yhdelle ruskolaiselle asiakkaalle sekä yhdelle raisiolaiselle asiakkaalle

- koululaisten aamu- ja iltapäivähoitoa Mylly-Antin koulun yhteydessä toimivasta aamu- ja iltapäiväkerhosta yhdelle raisiolaiselle ja yhdelle ruskolaiselle asiakkaalle
- työtoimintaa yhdelle ruskolaiselle asiakkaalle
- osallisuutta edistävää toimintaa avustajalla yhdelle raisiolaiselle asiakkaalle
- lyhytaikaishoitoa/omaishoidon tukipalvelua neuropsykiatrisessa yksikössä yhdelle raisiolaiselle asiakkaalle

Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alue tarvitsee tulevaisuudessakin erityis- huoltopiirin asiantuntemusta ja erityisosaamista, jotka liittyvät konsultaatio-, neuvonta- sekä avo- ja asumispalveluihin. Palveluntarpeet ovat usein ennalta arvaamattomia. Lisäksi erityishuoltopiiriltä ostetaan tarvittaessa määrä- aikaisia hoito- ja kuntoutusjaksoja täydentämään omia palveluja henkilöille, joilla on vaativia erityistarpeita liittyen mielenterveyden tai autismin kirjon häiriöihin sekä haastavaan käytökseen.

KTO:n pyytämiin linjauksiin aikaisemmin mainituissa kysymyksissä Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueella todetaan seuraavaa: Kehitysvammaisten lasten pienryhmäkodin ja tilapäishoidon tarvetta ei tällä hetkellä akuutisti ole. Jalkautuvien palveluiden tarve arvioidaan aina erikseen yksilöllisen tarpeen mukaan tai yksikkökohtaisesti haastavissa tilanteissa.

Täydennyskoulutuksia olemme käyttäneet aktiivisesti ja tulemme edelleen hyödyntämään KTO:n koulutusasiantuntijapalveluita, jotka on koettu ammatillisina ja edullisina. Maksusitoumuskäytännöt terveydentilaan liittyvissä tutkimuksissa ovat Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueella selkeät, eikä muutoksiin ole tarvetta. Asumispalveluissa asiakkaat, joilla on vaativia erityistarpeita liittyen mielenterveyden tai autismin kirjon häiriöihin sekä haastavaan käytökseen tarvitsevat heti asumisen alkaessa riittävän tuen asumisen onnistumiseen, näille erittäin vaativan autetun asumisen palveluille on jatkossakin lisääntyvää tarvetta. Kehitysvammaisten tuettujen oppisopimusten toteuttaminen yhdessä erityisoppilaitosten kanssa on hyvä idea, jota KTO:n kannattaa lähteä kehittämään.

Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alue pitää KTO:n palveluita kehitettäessä kuitenkin tärkeänä sitä, että nykyisten palveluiden hintoihin ei kohdistu suuria nostopaineita. Uusia palveluita kehitettäessä kustannustehokkuuden näkökulma on tärkeä ottaa huomioon sekä se, että palveluita ei rakenneta päällekkäin kuntien omien palveluiden kanssa. KTO:n on aina hyvä ottaa huomioon kuntien taloustilanne ja tiedottaa ajoissa palveluiden muuttumisesta. Hinnoittelu tulisi toteuttaa kustannuslaskennan pohjalta, eikä kustannusten kasvu saisi ylittää kuntien sosiaali- ja terveystalvelujen yleistä kustannuskasvua. Palveluja suunniteltaessa yhteistyö kuntien kanssa on tärkeää. Näin kaikilla osapuolilla, perheellä, asiakkaalla ja kunnalla, on tiedossa palvelujen todellinen tarve ja niiden järjestämismahdollisuudet. Raision ja Ruskon yhteistoi-

minta-alue pitää tärkeänä sitä, että Varsinais-Suomessa säilyy riittävä kehitysvamma-alan tuki- ja erityisosaaminen. Tämä edellyttää, että KTO jatkaa osamisensa kehittämistä ottaen huomioon kuntien taloudelliset realiteetit.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujohtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta esittää oheisen vastauksen Raision kaupunginhallitukselle ja Ruskon kunnanhallitukselle annettavaksi lausuntona Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuodelle 2020.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuodelle 2020 pyydetään Raision vammaisneuvoston lausunto.

Leena Rihko poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kello 18.35 – 18.40. Esteellisyyden peruste hallintolain 28 § 1 mom. 5 kohta (yhteisöjäävi). Leena Rihko on Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän hallituksen jäsen.

Vammaisneuvosto 13.8.2019

Raision kaupungin vammaisneuvosto esittää muutoksia lopulliseen lausuntoon ottaen huomioon käsiteltävässä lausunnossa tummennetut kohdat.

Lisäksi vammaisneuvosto esitti kysymyksiä, jotka tullaan myöhemmin käsittelemään vammaisneuvoston kokouksessa johon kutsutaan tarvittavat asiantuntijat vastaamaan kysymyksiin.

Vammaisneuvosto kysyy

- miten varmistetaan laadukkaat talvelut esim. käytettävät mittarit, asiakaskyselyt ja niiden seuranta?
- miten huolehditaan moniammatillisesta yhteistyöstä, yhteistyö kaikkien osapuolien kanssa, kommunikaatio asiakkaan kanssa (erilaiset kommunikatiivälineet), talveluiden jalkauttaminen erittäin tärkeää ja tulee kehittää eteenpäin, palkkatyöhön pääsemistä tuettava ja samaa palkkaisuutta edistettävä?
- mahdollisen uuden kehitysvamma- ja vammaispalvelulain muutokset otettava huomioon.

- mitkä ovat vuosittaiset palveluiden kehittämistavoitteet?

Vammaisneuvosto lausuu lausuntonaan edellä mainitsemat mainitut asiat sosiaali- ja terveystalvutakunnan lausuntopyyntöön.

Tämä pykälä tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 21.8.2019:

Kehitysvammahuollon tulosityksikön johtaja Katarina Leino ja johtava hoitaja Sari Tanninen 13.8.2019:

Raision kaupungin vammaisneuvosto on esittänyt Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelman vuosille 2020 – 2022 lausuntoon muutoksia. Esitetyt muutokset näkyvät oheismateriaalissa Vammaisneuvoston muutokset tummennettuina.

Lopullinen lausuntoehdotus Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuosille 2020 – 2022, jossa on huomioitu vammaisneuvoston ehdottamat muutokset, on oheismateriaalina Lopullinen lausuntoehdotus.

Lisäksi vammaisneuvosto esitti kysymyksiä, jotka tullaan myöhemmin käsittelemään vammaisneuvoston kokouksessa, johon kutsutaan tarvittavat asiantuntijat vastaamaan kysymyksiin.

- Oheismateriaali
- 1 KTON lausuntopyyntö.pdf
 - 2 Vammaisneuvoston muutokset tummennettuina.pdf
 - 3 Lopullinen lausunto.pdf

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvutaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta esittää oheisen vastauksen Raision kaupunginhallitukselle ja Ruskon kunnanhallitukselle annettavaksi lausuntona Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuodelle 2020.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin kokouksessa.

Leena Rihko poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kello 18.23 – 18.25. Esteellisyyden peruste hallintolain 28 § 1 mom. 5 kohta (yhteisöjäävi). Leena Rihko on Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän hallituksen jäsen.

Tiedoksi

Ruskon kunnanhallitus
Kaupunginhallitus

